

21.1.2015

STM129:00/2014

Potilasvakuutuksen uudistamista selvittävä työryhmä

Asettaminen

Sosiaali- ja terveysministeriö on tänään tekemällään päätöksellä asettanut työryhmän, jonka tehtävä on uudistaa potilasvahinkolaki.

Toimikausi

1.2.2015 - 31.5.2016

Tausta

Potilasvahinkolaki (585/1986) tuli voimaan 1.5.1987. Potilasvakuutus on lakisääteinen vakuutus, joka on oltava kaikilla terveyden- ja sairaanhoitotoimintaa harjoittavilla.

Lakiin tehtiin vuonna 1998 laajahko potilasvahinkojen korvaamisen edellytyksiä muuttanut uudistus. Lakia ei ole kuitenkaan systemaattisesti uudistettu, ja se onkin erityisesti vakuuttamista koskevien säännösten osalta monilta osin vanhentunut ja puutteellinen. Muun muassa vakuuttamisvelvollisuuden laajuutta ei ole kaikilta osin riittävän täsmällisesti määritelty. Myös potilasvahinkolain soveltamisalaan osalta on esitetty muutostarpeita. Näitä ovat potilasvahinkolain laajentaminen koskemaan potilaaseen kiinteästi liitettäviä laitteita ja potilasvahinkolain soveltaminen ulkomailla annettuun hoitoon.

Potilasvakuutuksen korvausvastuun määrä on noussut viime vuosina huomattavasti, erityisesti vuoden 2014 aikana, mikä on vaikuttanut sairaanhoitopiirien talouteen. Korvausmäärän nousu on aiheutunut muun muassa kuntien vammaispalvelulakiin perustuvien takautumisvaateiden lisääntymisestä sekä ansionmenetykskorvauksiin liittyvistä korotustarpeista. Jakojärjestelmällä, jolla tarkoitetaan ennakolta vaikeasti arvioitavien korvausten rahoittamista yleisestä vakuutusperiaatteesta poiketen sitä mukaan, kun kustannuksia syntyy, voidaan jonkin verran vaimentaa korvausvastuun heilahtelua. Potilasvakuutuksen jakojärjestelmä ei kuitenkaan kaikilta osin sisällöllisesti vastaa aiemmin muihin lakisääteisiin vahinkovakuutuksiin tehtyjä muutoksia. Potilasvakuutus eroaa muista lakisääteisistä vahinkovakuutuksista myös siten, ettei siitä maksettavien sairaanhoitokustannusten rahoitukseen sovelleta täyskustannusvastaavuusperiaatetta.

Potilasvakuutuskeskuksen asema potilasvakuutuksen toimeenpanossa on keskeinen. Potilasvakuutuskeskus maksaa keskitetysti potilasvahinkolakiin perustuvat korvaukset. Se myös käytännössä hallinnoi vakuutusyhtiöiden yhdessä julkisen terveydenhuollon vakuutuksenottajille antamaa rinnakkaisvakuutusta. Lakia uudistettaessa on-

kin kiinnitettävä huomioita rakenteisiin, jotka voivat tarpeettomasti rajoittaa kilpailua potilasvakuutusmarkkinoilla.

Tavoitteet

Työryhmän tavoitteena on uudistaa potilasvakuutusta koskeva lainsäädäntö ottaen huomioon lainsäädännön soveltamisessa havaitut puutteet sekä arvioida muutoinkin lain muutostarpeita lukuun ottamatta eläkeneuvotteluryhmän vuoden 2017 eläkeuudistukseen sisältyviä asioita.

Tehtävä ja työn organisointi

Työryhmän tehtävänä on uudistaa potilasvahinkolaki ja laatia lainmuutosehdotus hallituksen esityksen muotoon. Työryhmä voi tarvittaessa valmistella muusta uudistuksesta erillisenä ja työryhmän toimikautta nopeammin potilasvakuutuksen jakojärjestelmään liittyvät lainmuutostarpeet sekä laatia niistä erillisen hallituksen esitysluonnoksen.

Työryhmä voi kuulla asiantuntijoita ja teettää selvityksiä.

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja

Hannu Ijäs, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Jäsenet

Pirjo Kainulainen, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveyspalveluosasto

Päivi Koivuranta-Vaara, hallintoylilääkäri, Suomen Kuntaliitto ry

Ilkka Kauppinen, hallintojohtaja HUS, sairaanhoitopiirit

Lea Mäntyniemi, johtaja, Finanssialan keskusliitto

Asko Nio, johtaja, Potilasvakuutuskeskus

Hannele Pöyry, lakimies, Suomen Lääkäriliitto ry

Ismo Partanen, toiminnanjohtaja, Lääkäripalveluyritykset ry

Paavo Koistinen, puheenjohtaja, Suomen Potilasliitto ry

Pysyvät asiantuntijat

Juhani Kaivola, puheenjohtaja, potilasvahinkolautakunta

Simo Sarvamaa, aktuaarijohtaja, Potilasvakuutuskeskus

Jaana Huhta, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö, sosiaali- ja terveyspalveluosasto

Pertti Pulkkinen, ylimatemaatikko, sosiaali- ja terveysministeriö, vakuutusosasto

Sihteerit

Petri Ahonen, hallitussihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö, vakuutusosasto

Anna Kivimäki, ylitarkastaja, sosiaali- ja terveysministeriö, vakuutusosasto

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän tavanomaiset menot maksetaan momentilta 33.01.01. Työryhmän työskentelystä ei makseta kokouspalkkioita.

Sosiaali- ja terveysministeri

Laura Rätty

Ylitarkastaja

Milla Mustamäki

Jakelu Päätöksessä mainitut

Tiedoksi Kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee
Valtiosihteeri Pia Pohja
Erityisavustaja Ville Sipiläinen
Osastopäällikkö Outi Antila
Kirjaamo
Hankerekisteri

